

INGEZONDEN.

NEUTRAAL OF R. K. W. V.

Het lijkt mij organisatorisch niet juist, dat naast het officieele orgaan van onze Maatschappij nog een tijdschrift verschijnt voor geneeskundige beroepsbelangen. Het voortdurende volhardende werken dezer collegae moet de suggestie wekken, dat zij het algemeen gevoelen der Nederlandsche artsen vertolken, te meer, daar hun tegenstanders slechts zelden het stilzwijgen verbreken.

Toch geloof ik, dat deze stillen, die de Maatschappij liefhebben om haar hooghouden van den geneeskundigen stand, om haar hooghouden van moreele waarden, niet de minderheid vormen der Nederlandsche geneeskundigen.

In het Maart-nummer van het *Comité voor Studie* enz. verscheen een artikel: Neutraal of R. K. W. V., dat mij met deze hooge opvattingen in strijd lijkt. De schrijvers willen geen onderhandelingen, waarbij hun gewetensvrijheid in het ge-drang komt.

Het geweten der patiënten gaat hun niet aan. Daar ziekenfondspatiënten in het algemeen, ook op religieus gebied, tot de minder ontwikkelden behooren, kan het niet anders, of het advies van een geneeskundige zal op hen veel indruk maken. Of zoo'n advies, hetzij opgevolgd of niet, later soms gewetensbezwaren veroorzaakt, of het den vrede en het geluk van een huisgezin vernietigt, dat gaat misschien later den neuroloog of psychiater aan, maar niet deze artsen. Zij vereenigen zich met de eischen, in Dordrecht gesteld, en voegen er nog een bij, die onmogelijk te vervullen is.

1°. Gewetensvrijheid gaat boven materieel voordeel. Dan is het voor een geneeskundige al heel gemakkelijk het voordeel der R. K. fondspatiënten op te geven e-zijn vrijheid te bewaren. Maar zelfs dit wordt niet verlangd, zooals blijkt.

2°. Gewetensvrijheid voor den arts en de voorgestelde R. K. ziekenfondsen zijn onvereinigbaar. Wanneer deze collegae zich in geweten verplicht achten een levend kind te perforeeren of een abortus op te wekken, zullen zij de patiënten toch wel naar een specialist kunnen verwijzen. Neemt men een katholieken specialist, dan kan het geweten van dokter en patiënt beide vrij blijven. Maar laten de heeren ze ook gerust naar een „neutraal” specialist sturen. Tusschen haakjes: die eisch van neutraliteit, in 4°. gesteld, klinkt een beetje achterlijk, zoo iets van 20, 30 jaren her. Men weet toch wel, en proeft het oock uit het artikel dezer collegae, dat deze neutraliteit, voor den katholiek gewetenswang beteekent, dus niet neutraal is.

Voor dertig jaren was ook de perforatie meer in zwang. PINARD leerde reeds, dat die tijd voorbij was. TREUB stelde de indicatie hoe langer hoe minder. En wat de abortusindicatie betreft, kan men in het *R. K. Artsenblad* van Maart lezen, dat deze noch bij hyperemesis, noch bij longprocessen, noch zelfs bij larynx-tuberculose stand houdt.

Daar onze wetenschap zoo wankel staat en zoo snel verandert, is het toch niet ongepast eenige rekening te houden met Rome's moraal, die eeuwig is, zooals POSTHUMA terecht zeide.

Laat de algemeene vergadering uitmaken, of er een contract gesloten wordt met de R. K. W. V., maar laat niet de moraalclausule het struikelblok zijn. Een fatsoenlijk arts onthoudt zich van raadgevingen, die het geweten zijner patiënten in de war brengen, ook zonder deze clausule.

Heel.

E. VERSTRAELEN.

NEDERLANDSCHE VEREENIGING VAN CONTROLEERENDE GENEESHEEREN.

Op 30 Maart ll. had in Utrecht de constitueerende vergadering plaats van de Nederlandsche vereeniging van controleerende geneesheeren, onder voorzitterschap van dr. S. STURKOP.

De statuten, op welker wijziging Koninklijke goedkeuring is aangevraagd, noemen als het doel der vereeniging:

1°. Het bestudeeren van wetenschappelijke en sociale vraagstukken, die met de geneeskundige contrôle in verband staan.

2°. Het behartigen van de belangen van controleerende geneesheeren.

3°. Het in stand houden van een goede verhouding en samenwerking tusschen controleerend en behandelend geneesheer.

4°. Het zooveel mogelijk bemiddelend optreden bij verschillen van meening tusschen leden en behandelende geneesheeren of tusschen leden en lichamen, besturen, vereenigingen of werkgevers ten wier behoefte de leden contrôle bij ziekte en ongevallen uitoefenen.

De voorzitter hield een inleiding, waarin hij mededeelde, hoe de vereeniging uit die van controleerende geneesheeren bij Posterijen en Spoorwegen is voortgekomen. Tot de omzetting hebben de gevreesde moeilijkheden bij de invoering der Ziekte-wet den drijfveer gevormd. Naar samenwerking met de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst zal steeds worden gestreefd.

De moeilijkheden, die nu ondervonden worden, hoopt de vereeniging te kunnen overwinnen, niet door bindende besluiten, maar door overredingskracht, steunende op overtuiging en grondige kennis van zaken, aangewend ter plaatse, waar deze het meest nuttige effect kan opleveren.

Wat de honoreeringsquaestie betreft kan medegedeeld worden, dat de verzekeringsraad op ons verzoek aan de Raden van Arbeid op 25 Maart 1930 een schrijven heeft gericht, luidende: „ofschoon ons niet uitdrukkelijk is gebleken, dat er bij de Raden van Arbeid misvattingen zouden bestaan over de vergoeding voor geneeskundige contrôlediensten bij de uitvoering der Ziekte-wet, in verband met door ons aan u verzonden brieven, zoo komt het ons toch — op grond van loopende geruchten — gewenscht voor, zij het wellicht ten overvloede, er u op te wijzen, dat de maximum vergoeding van f 1.50 door ons is bedoeld als een *netto* bedrag, zooals naar wij meenen reeds duidelijk blijkt uit de toevoeging:

„Ongeacht een billijke vergoeding voor vervoer”. Het is nu voor de Raden van Arbeid niet meer mogelijk een honorarium van f 1.— aan te bieden, zich beroepende op den verzekeringsraad en het is den Raden zeer wel mogelijk een begrooting te maken met het tarief van f 1.50 als *netto* vergoeding, vermeerderd met 50 cent per contrôleverrichting, als gemiddelde vergoeding voor onkosten — waarop de Verzekeringsraad geen aanmerking zal maken. Van Raden van Arbeid naar Centraal Beheer ce n'est qu'un pas.

Voor de honoreeringsquaestie mogen wij derhalve optimistisch zijn. Het zal meer voeten in de aarde hebben, gedaan te krijgen, dat uit de chaotische verwarring bij de wijze van controleeren, een goed georganiseerd stelsel ontstaat. Dit is nog belangrijker dan de vorige quaestie. De honoraria nu betaald, zijn slecht besteed, omdat de bewezen diensten niet het nut opleveren, dat zij zouden kunnen doen. Het streven van de vereeniging moet zijn de leidende organen aan te toonen, dat het anders kan en anders moet, ten bate van de bevolking van ons land. Bij even groote onkosten aan geneeskundige contrôle, mits goed ingericht, kan verkregen worden een verlaging van premie, vermindering der contrôledagen, verhooging der uitkeering, en een behoorlijke statistiek van ziekten. De huidige chaos kan slechts voeren tot verhooging der premie. De vergadering heeft het bestuur gemachtigd met het hoofdbestuur der Maatschappij in die richting werkzaam te zijn.

Van het H. R., dat werd vastgesteld, zij hier art. 1 aangehaald.

„Bij het in werking treden van dit H. R. bestaan de volgende groepen.

A. Van de leden verbonden aan P.T.T. en/of Nederlandsche spoorwegen.

B. Van de leden verbonden aan Centraal Beheer en/of Raden van Arbeid.

C. Van de leden verbonden aan andere bedrijfsvereenigingen of ondernemingskassen.

D. Van de leden in overheidsdienst.

De leden der vereeniging, die andere overeenkomstige belangen hebben, kunnen

zich tot een groep bijeen voegen, wanneer hun aantal 10 of meer bedraagt, behoudens goedkeuring van het bestuur der vereeniging”.

De contributie is bepaald op f 2.50 als lid der vereeniging; f 2.50 als groepslid benevens een entree van f 2.50 voor de nieuwe leden, met het oog op de groote onkosten, die voor de omzetting noodig waren.

Het bestuur bestaat uit: dr. S. STURKOP, Amsterdam, voorzitter; dr. TH. P. J. DOELEMEN, Rotterdam, secretaris; P. C. J. BOUDIER, den Haag, penningmeester; dr. A. J. FISCHER, Deventer; dr. A. J. HOVY, Utrecht.

Door spontane toetreding is het ledental de 100 reeds te boven, maar dit moet en kan belangrijk stijgen.

Ondergeteekende hoopt en verwacht, dat zeer velen het streven der vereeniging, dat hunzelf even goed geldt als het algemeen belang, door toetreding zullen steunen en hij verwacht een groote stroom van aangiften met vermelding van de groep of groepen, waartoe de nieuwe leden zich gevoegd wenschen te zien.

DOELEMEN, *secretaris.*

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — **De telefoon als bron van ziekten.** In het Lagerhuis is aan den Postmaster General gevraagd, of zijn aandacht was gevestigd op het gevaar, dat volgens geneeskundigen wordt opgeleverd door ziektekiemen, die zich op het mondstuk van den telefoon bevinden en of zijn ambtenaren middelen bedachten om dit gevaar te bezweren. De Assistent-Postmaster General antwoordde, dat de postdienst, op grond van de meening van bevoegde geneeskundigen, van oordeel is, dat men met de mogelijkheid van besmetting geen rekening behoeft te houden, al vereischt de netheid, dat de telefoon op redelijke wijze wordt schoongehouden. Dit doen de geabonneerden gewoonlijk zelf. In openbare telefooncellen worden de oor- en mondstukken van tijd tot tijd ontsmet. Naarmate er meer gebruik wordt gemaakt van den telefoon, wordt dit met kortere tusschenpoos gedaan.

Een ander vreesachtig M. P. deelde mede, dat een pakhuis van de posterijen gevestigd is in één gebouw met een bacteriologisch laboratorium. De postbeambten lijden veel aan steenpuisten, en het gebouw wordt ook bewoond door talrijke muizen, welke aan huidaandoeningen lijden. Kan dat alles niet van het laboratorium komen? vroeg de afgevaardigde. De Postmaster General kon hem op grond van een geneeskundig onderzoek gerust stellen wat het laatste betreft. Tegen de steenpuisten en de muizen werd echter opgetreden (*Lancet*, 21 Maart).

— **Het aantal krankzinnigen in Engeland en Wales.** In 170 verschillende inrichtingen in Engeland en Wales werden op 1 Januari 1930 123922 krankzinnigen verpleegd, hetzij op eigen verzoek, hetzij ingevolge een geneeskundige verklaring (*Lancet*, 22 Maart).

— **Eenige cijfers betreffende de Britsche ziekteverzekering.** De „toegelaten vereenigingen” onder de nationale gezondheidsverzekeringswet in het Vereenigde Koninkrijk bezaten op 31 December 1929 te zamen een reserve van 11550000 P. St. Het aantal mannen, bij die wet verzekerd, bedroeg in 1912 9191800 en in 1928 16307700. Het aantal vrouwen resp. 3845600 en 5494900, dus te zamen naar schatting 22 millioen personen, die dus ieder gemiddeld voor f 60.— aandeel in de genoemde reserve hebben (*Brit. med. Journ.*, 22 Maart).

— **Carcinoom-sterfte.** Het aantal sterfgevallen door carcinoom bedroeg in Engeland en Wales in 1915 39847. Voortdurend stijgende, is dit aantal in 1929 geklommen tot 56896 (*Brit. med. Journ.*, 22 Maart). Men kan dit verschijnsel nauwelijks nog toeschrijven aan gestadige verbetering in de diagnostiek of aan verandering in de leeftijdsverdeling der bevolking. Het verschil is daartoe te groot, te meer, daar verbetering in de uitkomsten der therapie toch met tijdige herkenning der ziekte moet samengaan, nog afgezien van de toenemende toepassing van nieuwe wijzen van behandeling.